

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Нові стандарти та процедури в контексті
Закону України № 4742-ІХ.

Бобрішова Лілія Володимирівна,
начальник відділу забезпечення якості освіти,
голова Ради молодих вчених,
доктор філософії в галузі права.

ЗАКОН УКРАЇНИ № 4742-ІХ

«ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ» ВІД 18.12.2025.

Академічна доброчесність — це сукупність цінностей, принципів і правил, якими мають керуватися суб'єкти під час провадження академічної діяльності.

Провадження
якісної діяльності

Утвердження довіри
до результатів

Формування поваги
до гідності

Екосистема освітнього процесу: спільна відповідальність

Кожний учасник зобов'язаний дотримуватися правил.

КЕРІВНИКИ

- Створення системи, забезпечення інструментів та реагування на порушення.

ВИКЛАДАЧІ

- Прозоре оцінювання, особистий приклад та виявлення ознак недоброчесності.

ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ

- Самостійність виконання, коректне цитування та оригінальність.

Рівень 1: Обов'язки керівників закладів освіти

Нормотворчість

Розроблення та своєчасне оновлення внутрішніх актів.

Просвіта

Систематична популяризація цінностей та вивчення досвіду.

Інструментарій

Забезпечення доступу до антиплагіатного ПЗ.

Кадри

Організація перевірки кандидатів на посади щодо порушень.

Облік

Обов'язкове фіксування повідомлень про порушення.

Реагування

Належний розгляд, відповідальність, документування та публікація рішень на сайті.

Рівень 2: Відповідальність педагогічних працівників

КРОК 1: Підготовка

Використання надійних даних, перевірка інформації, що надається, повага до учасників процесу.

КРОК 2: Викладання

Встановлення чітких очікувань та прозорі, оприлюдненої системи оцінювання. Особистий приклад.

КРОК 3: Оцінювання

Доброчесна перевірка творів, переконання у відсутності ознак порушень. Стимулювання студентів.

КРОК 4: Контроль

Вчасне, неупереджене, невибіркове реагування на будь-які прояви порушень.

Рівень 3: Кодекс здобувача освіти

САМОСТІЙНІСТЬ

Виконання кожного навчального завдання особисто. (Виняток: передбачена групова робота або дозволені допоміжні засоби/інтернет-ресурси).

АТРИБУЦІЯ (ПОСИЛАННЯ)

Обов'язкове зазначення джерела інформації при використанні чужих ідей, текстів, зображень чи тверджень.

ОРИГІНАЛЬНІСТЬ

Використання власного, раніше створеного твору (автоплагіат) дозволяється **ЛИШЕ** якщо це прямо передбачено умовами завдання.

Матриця взаємодії: Синергія забезпечення якості

Академічна доброчесність: Ваш компас в освіті

ЗНАННЯ

Розуміння принципів доброчесності

ДІЯ

Застосування цих принципів на практиці

КУЛЬТУРА

Створення середовища довіри та поваги

Формування культури академічної доброчесності — це наша спільна відповідальність.

ОСНОВА ДОВІРИ

Від чіткості внутрішніх політик керівництва до прозорості оцінювання викладача та чесності кожного здобувача освіти — ми будемо архітектуру довіри до нашого університету разом.

ВИСНОВКИ

- Академічна доброчесність — це безперервний процес.
- Вимагає залучення всіх учасників освітнього процесу.
- Фундамент для якісної освіти та репутації.

Практичний вимір: Від теорії до дій

Ситуація (Здобувач)

Використання неавторизованої онлайн-допомоги (напр., замовлена курсова).

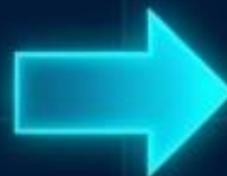

Рішення (Матриця)

Порушення принципу «Самостійності». Викладач застосовує первинні заходи (відхилення роботи), керівництво ініціює офіційний розгляд.

Ситуація (Викладач)

Виявлення масштабного плагіату під час перевірки дипломної роботи.

Рішення (Архітектура)

Запуск «Процедури розгляду порушень» (Верхній рівень архітектури). Здобувач отримує право на оскарження, гарантується прозорість процесу.

Штучний Інтелект: Інструмент чи Загроза?

Межі етичного використання генеративного ШІ в навчанні.

Дозволено / Етичний ШІ

- Генерація ідей та мозковий штурм.
- Структурування та форматування власного тексту.
- Перевірка граматики, стилістики та переклад.

Умова: Обов'язкова декларація використання ШІ.

Порушення / Недоброочесність

- Генерація повних текстів (есе, код) без редактури та видача їх за власні.
- Фабрикація даних, джерел або цитат (галюцинації ШІ).
- Обхід систем перевірки на оригінальність.

Дорожня Карта Впровадження Стандартів

**Місяць 1-2:
Оновлення
Політик**

Приведення внутрішніх нормативних актів університету у відповідність до Закону № 4742-ІХ.

**Місяць 3-4:
Навчання
Персоналу**

Проведення тренінгів для викладачів щодо нових критеріїв оцінювання та виявлення ШІ-генерацій.

**Місяць 5-6:
Інтеграція ПЗ**

Закупівля та налаштування сучасних систем перевірки на плагіат, інтегрованих з навчальними платформами.

**Постійно:
Моніторинг**

Регулярний аудит «Архітектури Системи Забезпечення» та публікація відкритих звітів керівництва.